

Приборкання норовливої

Світлана Новицька

*Шкільна комедія
майже за Шекспіром.*

Джерело: [Сайт сучасної драматургії](#)

Дійові особи:

Учні 9-го класу:

Катя Славкіна

Юля Ромко

Елла Шпільман

Славко Петрук

Антон Пегасов

Льоня Гущик

Діана Василівна (Ді.Ва.) — учителька зарубіжної літератури.

Олег Григорович — актор ТЮГу.

В піснях я не вдаюсь до новизни,
Ясного блиску зовсім не знайти в них.
Були весь час далекими вони
Від форм химерних і сполучень дивних.

Про убрання не дбаючи своє,
Виходять мислі в одязі старому,
І кожне слово у рядку мойому
Вже автора на ймення назове.

Любов моя – всякчасна в них основа,
Тому-то й завжди одіж в них стара:
Мої чуття в обіймах мого слова
Подібними виходять з-під пера.

Щодня старого сонця сяйво нове,

Така й ЛЮБОВ моя, все в тому ж слові.

В. ШЕКСПІР

1 частина.

Шкільний клас. Біля столу стоїть вчителька — Діана Василівна. На дошці — плакат з портретом Шекспіра. Учні розглядають набір листівок, Діана Василівна захоплено розповідає, використовуючи наочність.

ДІ.ВА. Ось так "пересічний чоловік зі Стретфорда" став найпопулярнішим драматургом свого часу, справжнім титаном Відродження! Він володів неабиякими акторськими здібностями і був запрошений грати в королівському театрі, завдяки чому отримав придворне звання і родовий герб. Шекспір також організував і свій власний театр — "Глобус", у якому з успіхом йшли його п'єси. Напевно, не було тоді в Лондоні людини, яка б не знала, де знаходиться цей театр. (До учнів). Ви вже подивилися листівки? Передавайте їх сюди, будь ласка.

АНТОН. Візьми, Славкіна.

Катя відносить листівки на стіл вчительці і сідає на місце.

ДІ.ВА. Дякую, Катю. До речі, хлопчики-дівчатка, у мене є до вас пропозиція: давайте, створимо свій шкільний театр і відкриємо його п'єсою Шекспіра. (Переборюючи сором'язливість.) Я поговорила зі своїм знайомим, актором ТЮГу, і він згодний нам допомогти. Ну, то як?

ЕЛЛА. О ні, ці дитячі забавки не для мене! Мені за зйомки для журналу солідні гроші пропонують... Завтра підписую контракт.

АНТОН. О-оу!

СЛАВКО. Сподіваюся, це не "порно"?..

КАТЯ. Не думаю, що когось зацікавить її "кирпатий" ніс.

ЕЛЛА. Шпичка!

ДІ.ВА. Негайно припиніть!.. Не можна ж так ставитися один до одного! У кожного можуть бути свої інтереси...

ЮЛЯ. Діано Василівно, а яку п'єсу ми поставимо?

ДІ.ВА. Будь-яку, на ваш вибір... Можна, наприклад, "Гамлета" взяти чи "Ромео і Джульєтту"...

СЛАВКО. Ні, це занадто сумно, давайте що-небудь повеселіше.

АНТОН. Егеж... І щоб музики було багато, танців усіляких...

СЛАВКО. Я згоден на роль героя-коханця!

КАТЯ. А ти себе не переоцінив?

СЛАВКО. Це ти мене недооцінюєш!

КАТЯ. Невже в тебе такий багатий ... життєвий досвід?

ДІ.ВА (з докором.) Катю, будь ласка!..

АНТОН. Прошу хвилину уваги — експромт!

Катя Славку не злюбила,

Прикорщі йому чинила,

Хоч віддавна вже була —

Катя Славкіна вона!

КАТЯ (Антонові.) Дурень! (Намагається вдарити його підручником.)

ДІ.ВА. Ви знову?!

КАТЯ. Пробачте...

ЮЛЯ (мрійливо.) А мені "Ромео і Джульєтта" подобається. Там така любов!

КАТЯ. Юленько, тобі ще не набрид імідж "небесної героїні"?

ДІ.ВА (з хитрим блиском в очах.) Знаєте, хлопчики-дівчатка, дивлюся я на вас і думаю, що "Приборкання норовливої" — це те, що нам потрібно! Га? Катаріна в нас уже є...

АНТОН (поплескуючи Славку по плечу) Петруччо тяж...

КАТЯ. Дуже вдячна...

СЛАВКО. Не варто дякувати.

ДІ.ВА. Юля може спробувати себе у ролі Бфянки.

АНТОН. А можна я музику підберу?

ДІ.ВА (радо.) Звичайно, Антоне! Я сама хотіла попросити тебе про це. (До Гуші.) Льоню, а ти чого увесь час мовчиш? Ти згодний з нашим задумом?

ЛЬОНЯ. Я — як Елла...

КАТЯ. Він теж хоче для "Плейбою" зніматися. (Загальний сміх.)

ДІ.ВА. Ох, діти, діти!.. (Дзвоник з уроку.) Ну, що ж, урок закінчився! Ми з вами ще зустрінемося і все докладно обговоримо. А поки що — до побачення.

Учителька виходить. Школярі збираються на перерву. Елла підходить до Каті.

ЕЛЛА (зарозуміло.) Між іншим, мої портфоліо зробили справжній фурор у редакції.

КАТЯ. Ти дивися, які вона слова вивчила!

АНТОН. Я не зрозумів: "порто" — куди?

ЕЛЛА (презирливо.) Село!.. (Відвернувшись, пішла.) Гущо, за мною!

Гуща бере свій та Еллин портфелі і плететься з класу слідом за нею.

КАТЯ. І що він у ній знайшов?..

СЛАВКО. Любов лиха — полюбиш і козла!

КАТЯ. Це ти про себе?

СЛАВКО. Це я про любов! (Виходить разом з Антоном.)

КАТЯ (услід Славку.) Треба ж, який знавець вишукався!.. (До Юлі, роздратовано.) Довго ти ще будеш там копирсатися? Зараз перерва закінчиться!

ЮЛЯ (показуючи Каті записку.) Дивися, що я у себе в парті знайшла.

КАТЯ (вихоплюючи записку.) Дай сюди! (Читає.) "Джульетто, чарівна Джульетто!

Немов актор, що, сбившись із ролі,

Затнувся на слові, з остраху мовчить,

Чи як шаленець, на коротку мить,

Упавши в лють, німіє мимоволі, —

Отак і я забув про цілий світ,

Мовчу, в любовному блаженстві млію.

Мого чуття важкий солодкий гніт

Закрив уста і поневолив мрію.

Учись читати писане без мови,

Очима слухать вісника любові.

На віки твій Ромео". Цікаво... А чий це почерк?

ЮЛЯ. Важко розібрати... Друкованими літерами написано.

КАТЯ. А чому ти вирішила, що це для тебе записка?

ЮЛЯ. Але ж тут зазначено: Джульетта... І потім, вона лежала на моїй половині.

КАТЯ (обурено.) Ну то й що, що Джульетта, внизу підпис — Ромео!.. І взагалі записку могло від протягу на твою половину здутися чи ще щось, я не знаю... Переплутати могли, зрештою! Але все-таки, хто ж це міг написати?

ЮЛЯ. Чи не Антон?

КАТЯ. Ні, Пегаска усе більше епіграми пише.

ЮЛЯ. Тоді — Гуща?

КАТЯ. Смієшся!.. Швидше за все — це... ВІН!

ЮЛЯ (здивовано.) Гуща?!

КАТЯ. Ну чого ти торочиш: "Гуща, Гуща"... Це Славко Петрук написав! Плейбой наш. Точно тобі кажу!

ЮЛЯ. Навряд чи... Він і не дивився на мене ніколи!..

КАТЯ. А до чого тут ти?

ЮЛЯ. Як до чого? Це моя записка!

КАТЯ. Чому це твоя?

ЮЛЯ. Тому, що тут написано: Джульетта, а значить — Юля.

КАТЯ. Але в нас немає ніяких Романів!.. І взагалі, ці імена давно стали узагальненими.

ЮЛЯ. Але записка була на моїй половині...

КАТЯ. Ой, досить, з тобою не пересперечаєшся! Ми проведемо слідчий експеримент і ти, в котре переконаєшся, що я була права.

ЮЛЯ. В котре?

КАТЯ (показуючи каблучку.) А це?.. (Показуючи кулон на ланцюжку) А це, забула? Боюся, що тепер тобі доведеться попрощатися зі своєю оксамитовою спідничкою.

ЮЛЯ. Вона буде тобі замала.

КАТЯ. Хочеш сказати, що я гладша, за тебе?

ЮЛЯ (делікатно.) Більша... І потім, раптом виявиться, що моя правда, тоді як?

КАТЯ. Такого не буває!

ЮЛЯ. Але раптом?

КАТЯ. Тоді зможеш забрати в мене будь-яку річ, яка тобі сподобається!

ЮЛЯ. Слово?

КАТЯ. Я тобі колись брехала? (Дзвоник на урок.) Ну от, через тебе перерву проґавили! Йдемо, а то ще на урок запізнимося. (Дівчата йдуть.)

2 частина.

Антон один сидить у класі й захоплено підбирає на гітарі мелодію до сонета Шекспіра. Час від часу він звіряється з написаним на листку текстом.

АНТОН (наспівуючи.) Чи це з твоєї волі образ твій
Являється примарою щоночі,
Розплющує мої дрімотні очі,
Відгонить сон і нищить супокій?

Чи це до мене шлеш ти свого духа, —
Слугу й раба ревливих підозрінь,
Щоб при мені він, як незрима тінь,
Моїх учинків наглядав і слухав?

О ні! Не досить любиш ти, щоб тим
Себе й вночі тривожить без потреби.
Це, біля мене ставши вартовим,
Моя любов піклується про тебе,

Щоб ти була щаслива уві сні —
Комусь близька, для мене — вдалині.

У клас тихо входить Славко і прислухається до співу. Антон його не помічає.

СЛАВКО. Ну, Пегаско, молодець! Ростеш на очах. Це ти сам склав?

АНТОН. Я... Сам.

СЛАВКО. Це вже схоже на вірші! Якщо так далі піде — станеш справжнім поетом.

АНТОН. Я мелодію придумав, а вірші — Шекспір написав.

СЛАВКО. Так чого ж ти мені голову морочив?

АНТОН. Я тобі про музику говорив...

СЛАВКО. А я тебе про що запитував?

АНТОН. Відкіля мені знати!

СЛАВКО. Слухай, Антоне, ти хлопець начебто розумний, але іноді таким дурнем буваєш...

АНТОН (дивлячись в очі Славкові.) Може, подеремося?..

СЛАВКО. А ну, спробуй!

Хлопці напівжартома б'ються. У клас входять Елла і Гуща. Бійка набуває більш агресивного характеру.

ЕЛЛА. Оттакої!.. Альо, хлопці, ви чого зчепилися?

СЛАВКО. Не лізь не в свою справу!

ЕЛЛА. Гущо, зупини їх!..

ЛЬОНЯ. Годі, хлопці... Перестаньте!

Гуща взявся рознімати хлопців. У цей момент в клас увійшла Юля. Антон, у пориві бійки, відлетів прямо на неї. Вони впали, їхні обличчя зустрілися і Юля вперше побачила Антона в новому світлі. В клас увійшла Катя.

КАТЯ. Нічого собі! І це наша скромниця!

ЕЛЛА (До Каті.) Ти б краще не патякала, а допомогла подружці піднятися.

Антон встає, допомагає піднятися Юлі.

КАТЯ (До Елли.) А тобі самій на це розуму забракло?

АНТОН (До Юлі.) Я не хотів... Пробач.

ЮЛЯ. Та, нічого...

КАТЯ. Що тут сталося?

АНТОН (До Юлі.) Ти в порядку?

ЮЛЯ (обмацуючи себе.) Здається так...

КАТЯ. А ну, дай я подивлюся!

СЛАВКО (До Гущі.) Відпусти ти мене, ми жартома билися... (Підходить до Антона..) Мир?

Антон і Славко миряться. Усі всідаються на місця. Катя знаходить на підлозі аркуш із

сонетом Шекспіра.

КАТЯ (звертаючись до класу.) Хто це написав?

СЛАВКО. Шекспір.

КАТЯ. Я серйозно запитую.

СЛАВКО. Цілком серйозно тобі відповідаю.

КАТЯ. Та ну тебе!.. (До Юлі, показуючи листок.) Дивися, ті самі літери!

ЮЛЯ (відсторонено.) Що?..

КАТЯ. Той самий почерк.

ЮЛЯ (немов сомнамбула.) Знаєш, Катю, я, напевне, віддам тобі свою синю спідничку, мені тепер все одно, хто писав ту записку, я тепер точно знаю...

КАТЯ. Отямся! Що з тобою? Навіщо мені цей великодушний жест? Я обов'язково повинна все з'ясувати!

ЮЛЯ (зітхнувши.) Як хочеш...

Дзвоник на урок. До класу заходить учителька.

ДІ.ВА. Доброго дня! (Учні відповідають.)

КАТЯ. А що, фізики не буде?

ДІ.ВА. Тебе це засмучує?

КАТЯ. Та як вам сказати...

ДІ.ВА. Олексія Степановича терміново викликали в райвно і цей урок проведу я. Ви не проти?

УЧНІ. Ні-і-і-і!

ЕЛЛА. А за якою темою ми будемо відповідати?

ДІ.ВА. Я б хотіла скористатися нагодою і поговорити з вами про нашу майбутню виставу.

ЕЛЛА (поглянувши на Льоню.) Ой, ну нам це ні до чого!

ДІ.ВА (уражено.) Якщо комусь не цікаво, можете піти погуляти.

Учителька виходить з класу. Учні сполошилися.

СЛАВКО (До Елли.) Потрібно було це говорити?

КАТЯ (про Еллу.) Аби тільки настрій зіпсувати!

ЕЛЛА (обурено.) А що таке? Я не зобов'язана. Може в мене інші інтереси...

КАТЯ. Знаємо, знаємо... Хоч би ти зі своїми інтересами в борделі не опинилася.

ЕЛЛА. Що-о-о?! (З досади штовхнула в бік Гуцу.) Скажи що-небудь!

Гуца розгублено хапає ротом повітря. У клас входить учителька з молодим чоловіком.

ДІ.ВА. Pozнайомтеся будь ласка — це провідний актор нашого ТЮГу...

ОЛЕГ. Ну, не те щоб провідний...

ДІ.ВА (До Олега.) Не треба скромничати. (Учням.) ...І талановитий режисер — Мавренко Олег. Григорович, якщо хочете.

АНТОН. А ми вас бачили. Ви Арбеніна в "Маскарад" грали...

ЮЛЯ (перебиваючи.) Ой, а це ви "Червоненьку квіточку" ставили?

ОЛЕГ. Було таке...

ЮЛЯ. Мені так сподобалося!

ОЛЕГ. Я радий, що ви ходите у театр.

ЕЛЛА. Тепер ми будемо ходити частіше!

КАТЯ. Ну — ну...

ДІ.ВА. Елла, ти, здається, збиралася йти?

ЕЛЛА. Я передумала. Я починаю перейматися ідеєю шкільного театру.

ДІ.ВА (До Гуші.) Льоню, а ти?..

ЛЬОНЯ. Я — як Елла. (Усі сміються.)

СЛАВКО. Ось так тут завжди: жарти, веселощі, сміх!

ДІ.ВА. Тоді будемо вважати, що тут зібралися самі однодумці. Почнемо? Олеже... Григоровичу, прошу!

ОЛЕГ. Не бачу сенсу сидіти за партами. Відразу приступимо до справи! Знайомитися з вами я буду під час репетиції, тим паче, що про вас я вже дещо знаю від Діани... (Запнувся.)

КАТЯ (єхидно.) Василівни.

ОЛЕГ. Василівни. Дякую, Катю.

КАТЯ (здивовано.) Як ви здогадалися?

ОЛЕГ. Секрет! Антоне, Славо... (Хлопці презирнулися.) Давайте розсунемо парти і спорудимо міську площу... (Усі беруться за справу.)

ДІ.ВА (учням.) Сподіваюся, ви пам'ятаєте, в якому місті відбуваються події п'єси?.. Славо?..

СЛАВКО (пересуваючи парту.) В Італії...

ДІ.ВА. І за це дякую. А взагалі — в Падуї. Тільки прошу вас, будь ласка, тихіше пересувайте...

ОЛЕГ. Спробуємо зробити пролог. Уявіть, що всі дівчата — прекрасні сеньйорити, а юнаки — шляхетні сеньйори.

КАТЯ. Важко уявити себе сеньйоритою без відповідного вбрання.

СЛАВИК. Тебе й у стародавній сукні сеньйоритою не уявити!

КАТЯ. Подивися на себе, сеньйор!

ОЛЕГ. Прощу не забігати наперед. Це сцена з іншого акту. А стосовно костюму — Катя має рацію. Він дуже допомагає ролі, але поки що спробуємо як є.

ДІ.ВА. Постривайте! Я дещо придумала. (Вибігає.)

ОЛЕГ (здивовано дивиться вслід Діані.) Не будемо даремно витрачати часу. Отже: площа в Падуї. Сеньйорити повільно прогулюються і зустрічають знайомих сеньйорів, вітають один одного. Вітання плавно переходить у танець. Спробуємо? Не бійтеся

фантазувати! Сподіваюся, що танцювати ви вмієте?..

ЕЛЛА. Я, між іншим, завоювала перше місце на конкурсі бальних танців — фор мейшн!

ОЛЕГ. Чудово! У тебе є можливість виявити свою майстерність.

ЕЛЛА. Ні, дякую, я поки що утримаюся.

ОЛЕГ. Ваше право... Льоню.., якщо не помиляюся, ти теж утримуєшся?

КАТЯ. Він би й хотів, так хто йому дас... (Юля смикає її за рукав, не давши договорити.)

ОЛЕГ (До Каті.) Дякую, що обійшлася без брутальностей.

ДІ.ВА (вбігаючи.) Ось! Я знайшла старі штори з актового залу і деякі дрібнички... Зі штор можна зробити спідниці і плащі, тільки мотузками підв'язати...

ОЛЕГ. Підійде! (Учням.) Розбирайте!.. (Хлопці, нашвидку, роблять собі костюми.) Для настрою дамо трохи музики. Антоне, твоя гітара?

АНТОН. Моя...

ОЛЕГ. Можна?

АНТОН. Звичайно!

Олег налаштовує гітару; дівчата і хлопці, одягнувшись, обговорюють майбутню сцену.

ОЛЕГ. Готові?

УЧНІ. Готові!

Олег заграє на гітарі, учні включилися в гру. Несміливий початок переростає в запальний танець. У самий кульмінації лунає стукіт у двері.

ДІ.ВА.(злякано.) Тш-ш-ш! (Йде за двері.)

ОЛЕГ (радісним напівшепотом.) Молодці! Діана була права!..

ЮЛЯ. Я навіть не думала, що в нас так здорово вийде!..

АНТОН. Шкода тільки — перебили...

КАТЯ (Славкові.) А ти мені ногу ледве не відтоптав, ведмідь!

ДІ.ВА.(з'являючись.) Друзі мої, у мене є дві новини. Одна погана, інша...

АНТОН. Дуже погана?

ДІ.ВА. Ні, я б сказала: дуже непогана. З якої почнемо?

СЛАВКО (приречено.) З поганої.

ДІ.ВА. Нас попросили не шуміти і припинити репетицію. (Загальний гул розчарування.) Нічого, ми будемо проводити репетиції у позаучбовий час.

КАТЯ. Ой, скажіть нам гарну новину, поки ми ще не розплакалися.

ДІ.ВА. Олексій Степанович повернувся з райвно і пообіцяв, що в суботу буде шкільна дискотека. (Всі: "Ура!") Тихіше, будь ласка... Давайте поставимо усе на свої місця і підготуємося до наступного уроку. (Звертаючись до Олега.) Альошо... (Засмутилася від помилки.) А-о... Олеже Григоровичу, коли буде наступна репетиція?..

ОЛЕГ (стиснувши вилиці.) Я зв'яжуся з учнями й обов'язково їм скажу. До побачення.

КАТЯ. Олеже Григоровичу, так і не відкриєте секрет, як ви здогадалися у кого які

імена?

ОЛЕГ. Усе дуже просто, Катюшо, я бачив ваші фотографії у... (Скоса подивившись на Діану.) У шкільному альбомі. (Цілує Каті ручку.) До нової зустрічі!

Олег іде. Діана знесилено сідає, обхопивши голову руками.

ЮЛЯ. Вам погано?

ДІ.ВА. Чорт мене смикнув за язика... Як йому тепер пояснити?.. (Дзвоник з уроку.) Урок закінчений. Усі вільні. (Учні збираються на перерву.)

ЮЛЯ (До Діани.) Ви не хвилюйтеся, все уладнається. Він — гарна людина...

ДІ.ВА. Хто?..

ЮЛЯ. Олег ваш...

ДІ.ВА. Мій?!

КАТЯ. Ну не мій же!

ДІ.ВА.(підхопилася, шморгнувши носом.) Пробачте мені... (Вибігає.)

КАТЯ. Що робиться... Що робиться!

ЕЛЛА. Мужиків треба тримати у суворому нашійнику, щоб поводитися сумирно.

АНТОН (До Елли.) Виявляється в тебе ще один талантик є?! Ти, випадково, дресирувальницею в цирку не підробляла?

ЕЛЛА. Вигострюй свою дотепність на комусь іншому. (Виразно подивилася у бік Юлі.)

СЛАВКО (До Елли.) Йшла б ти звідси, "дівчинко тижня", ми для тебе компанія невідповідна...

АНТОН. Тихо, тихо... О! Елла все на світі знає,

Хоч і книжок не читає.

Для солідності вона

Завела собі раба.

КАТЯ. Влучно!

ЛЬОНЯ (Антонові.) Не треба так... Ти не правий!...

ЕЛЛА. Залиш їх. Йдемо звідси! (Іде з Гущею.)

СЛАВКО (про Гущу.) Що це з ним?

АНТОН. Може, й справді, я даремно?.. (Вибігає.)

СЛАВКО. Зачекай!.. (Біжить за Антоном.)

КАТЯ. Зварфювати можна... Які пристрасті! Ой, я вже зовсім про записку забула!..

ЮЛЯ. Яку записку?

КАТЯ. Привіт... Про ту саму.

ЮЛЯ. А... Довідалася чий почерк?

КАТЯ. Поки що ні. Але в мене є план. (Ідуть разом.)

3 Частина.

Кінець занять. Шкільним коридоом йде Славко, його наздоганяє Антон.

АНТОН (ляснувши Славка по плечу.) Про що, соколе, задумався?

СЛАВКО. Та, двигун чогось стукотить. Я його розкрутив, а зібрати не можу — зайві деталі виходять. Треба було б ще покопатися, тільки ніколи.

З'являються Катя і Юля.

КАТЯ. Петрук, ти не забув: сьогодні у нас з тобою репетиція?

СЛАВКО (Антонові.) От, будь ласка. (До Каті.) Ну що ти, як можна?! Чекаю, не дочекаюся!

КАТЯ. Не блазнюй! (Злегка штовхнувши Юлю в бік.) Ти роль свою вже переписав?

СЛАВКО. Само собою... Я навіть половину вивчив.

КАТЯ. Покажи мені її.

СЛАВКО. Із задоволенням! (Хрипким голосом.)

Як прийде – залицятися почну.

Як розкричиться — їй тоді скажу,

Що наче соловей вона щебече...

КАТЯ. Зошит мені покажи! З роллю.

СЛАВКО. Навіщо?

КАТЯ. Хочу звірити репліки.

СЛАВКО. А... Ну добре, дивися... (Дає зошит.)

КАТЯ (схилючися з Юлею над зошитом.) Тут нічого не розбереш!.. Друкованими літерами треба було писати!

СЛАВКО. Наступного разу знатиму! Але мене й так влаштовує. (Забираючи зошит.)
Прошу пробачення у милих дам — поспішаю. Справи, знаєте!

КАТЯ. Вийди з образу. На репетиції покажеш свої здібності.

СЛАВКО. Можеш не сумніватися! Бувай. (Іде.)

КАТЯ (До Юлі.) Ой, я теж побіжу. Ми з тобою на дискотеці зустрінемося. А, до речі, що ти збираєшся одягнути?

ЮЛЯ (нишком поглядаючи на Антона.) Я... не знаю.

КАТЯ. Чур, я червону сукню вдягаю!

ЮЛЯ. Але я думала...

КАТЯ. Погодься, на мені вона лежить краще, ніж твоя.

ЮЛЯ. Добре... Я що-небудь інше придумаю.

КАТЯ. Усе, біжу. (Цмокнувши Юлю в щічку.) Лечу! (Йде.)

Антон і Юля, залишившись наодинці, зітхнули з полегшенням.

АНТОН. Ти зараз додому?

ЮЛЯ. Угу.

АНТОН. Провести тебе?

ЮЛЯ. Мене... Додому?

АНТОН. Ну, так...

ЮЛЯ. Тобі ж не по дорозі...

АНТОН. Ну, то й що, мені все одно зараз нічим зайнятися.

ЮЛЯ. А як же музика, вірші?..

АНТОН. Я чекаю натхнення.

З'являються Гуща й Елла, продовжуючи почату суперечку.

ЕЛЛА. Я ж сказала: зайдеш по мене перед дискотекою!

ЛЬОНЯ. А може краще піти з тобою?

ЕЛЛА. Ніяких — може! "Навіщо нам коваль? Нам коваля не потрібно!" (Здивованому Гущі.) Ну-ну, це жарт. (Юлі й Антонові.) Привітайте мене — у мене сьогодні кінопроби!

АНТОН. А як же зйомки для журналу?

ЕЛЛА. Одне іншому не заважає. (Зробивши повітряний поцілунок.) Цілу всіх!

Елла йде, Гуща засмучений. Антон підходить до нього.

АНТОН. Льонь, ти прбач мене за епіграму. Якось нерозумно вийшло...

ЛЬОНЯ. Та ні, я нічого... Тільки ти дарма так про неї. Ви не знаєте її зовсім, вона не така...

АНТОН. Можливо... Хто тільки не помиляється!..

ЛЬОНЯ. Я піду. В Елли незабаром день народження — треба подумати про подарунок...

АНТОН. Подаруй їй сонети Шекспіра!

ЛЬОНЯ. А що, гарна думка... До побачення. Дякую за пораду! (Іде.)

ЮЛЯ. Ти серйозно захопився Шекспіром?

АНТОН. Ну, мабуть... Взагалі, я в нього вчуся. І, на жаль, розумію, що мої епіграми ніколи не стануть сонетами.

ЮЛЯ (з жалем.) А я так і не прочитала жодного...

АНТОН. Так вже й жодного? Ну, принаймні один повинна була прочитати...

ЮЛЯ. Де?..

АНТОН. У записці.

ЮЛЯ. У записці?!

Повз Юлю та Антона проходить учителька.

ДІ.ВА. До побачення... (Обернувшись.) Олег Григорович проводить репетиції?

ЮЛЯ. Так. Сьогодні сцени Петруччо і Катаріни, а ми з наступного тижня.

ДІ.ВА. Він нічого не питав про мене?

ЮЛЯ. Не знаю... Я не говорила з ним.

АНТОН. Я теж... не знаю.

ДІ.ВА. Усе ясно. Оттак, значить...

ЮЛЯ. Та ви не хвилюйтеся, Діано Василівно...

ДІ.ВА. Ну що ти, я не хвилююся... Чого мені хвилюватися? Репетиції йдуть, театр створюється... Що ще треба? Інше — не має значення!

ЮЛЯ. Усе буде добре, Діано Василівно...

ДІ.ВА. Напевно... Тільки не кажіть йому нічого про нашу бесіду.

ЮЛЯ. Як скажете... (Кивнувши на прощання, вчителька іде.)

АНТОН. Шкода її, страждає бідна...

ЮЛЯ. Почекай, що ти там говорив про записку?..

АНТОН. Я говорив?..

ЮЛЯ. Так це ти її написав?.. Для мене?!

Почувся шум голосів, що наближувалися.

АНТОН. Слухай, давай підемо звідси, а то нам не дадуть спокійно поговорити... А мені так багато хочеться тобі сказати...

ЮЛЯ. Йдемо. З тобою — хоч на край світу!

АНТОН (узявши Юлю за руку.) Побігли! (Тікають.)

Через якийсь час у репетиційному класі з'являються Олег Григорович і Славко, частково одягнений у костюм Петруччо.

ОЛЕГ. Щось наша Катаріна запізнюється...

СЛАВКО. Вона завзято готується до репетиції!

Входить Катя в шикарному костюмі Катаріни. Олег і Славко зацікавлені.

КАТЯ. Доброго дня. Прошу пробачення — я затрималася: дошивала сукню.

СЛАВКО (падаючи перед нею на коліна.) Прекрасна сеньйорито, я біля ваших ніг. Ви така чарівна, що затьмарюєте собою сяйво сонця!

КАТЯ. Дивися, не засліпни! Сеньйор. (Надягає Славку сонцезахисні окуляри, що лежали на столі.)

ОЛЕГ. Чудово! Такий початок репетиції мені подобається. (До Каті.) Хоча можна було б і не запізнюватися.

КАТЯ. Але я ж вибачилася...

ОЛЕГ. На перший раз пробачаю. І, сподіваюся, що в останній. Починаємо роботу! Не

втрачайте настрої, імпровізуйте. Монолог Петруччо відпрацюємо окремо. Почніть безпосередньо з вашої першої зустрічі. Прошу!

КАТЯ. Я виходжу зі своєї кімнати?

ОЛЕГ. Швидше за все.

СЛАВКО. А я, виходить, чекаю її в залі?

ОЛЕГ. Цілком вірно.

КАТЯ (сховавшись в інтер'єрі.) Я готова!

ОЛЕГ. "Та ось вона! Петруччо, починай!"

Гордо виходить Катя. Славко, в образі Петруччо, вигадливо розкланюється перед нею.

СЛАВКО. Добридень, Кет, — я чув, що так вас звати.

КАТЯ. Щось, мабуть, не дочули ви, мосьпане, (Розкланюється у відповідь.)

Бо Катаріною мене зовуть.

СЛАВКО. От і не правда. Звуть вас просто Кет;

Чи "славна Кет", а часом – "клята Кет".

Та ви, о Кет, найкраща в світі Кет...

Э-э-э... Одну хвилиночку! (Дістає роль, читає з неї.)

Всім Кетам Кет, моя солодка Кетя!

Цукерко-кетю, втішнице моя,

Почувши, як тебе по всій країні

За доброчесність хвалять, за красу

І за твою ласкаву тиху вдачу,

Та ще й не так, як ти того достойна,

Сюди я рушив — свататись до тебе.

КАТЯ. Ах, рушив! Ну, як ви такий рухливий,

То можете рушати й звідси. Видно,

Що ви — майно рухоме.

СЛАВКО (ховаючи роль за пазуху.) Цебто як?

КАТЯ. Ну, як стілець.

СЛАВКО (опустившись на коліно, садить до себе Катю.) Вгадала! Сядь на мене!

КАТЯ (підхопившись.) Сідають на ослів: адже вони

На спині носять нас – такі, як ти.

(Відштовхує Славка, він падає на підлогу, схопившись за її плаття.)

СЛАВКО. А жінка що – не може понести?

КАТЯ (намагаючись висмикнути спідницю.) Не від такого здохляка, як ти.

СЛАВКО (піднімаючись по спідниці.) Ох ти ж оса, ти справді дуже зла.

КАТЯ. Як я оса, то бійсь мого жала.

СЛАВКО. На це є рада — вирвати його.

КАТЯ. Як стане розуму його знайти.

СЛАВКО. Так хто ж не знає, де в осі жало?

В задку!

Схопивши Катю за талію, перевертає її і ляскає по сідниці, вона верещить, намагаючись вирватися.

КАТЯ. Пусти, дурню!

Славко ставить Катю на ноги. Вона дає йому ляпаса.

СЛАВКО. Ти чого?..

ОЛЕГ. Не зупиняйтеся! Продовжуйте! Далі, далі!..

Катя сприймає заклик по-своєму: замахується, щоб дати ще один ляпас. Славко перехоплює її руку.

СЛАВОК. Ну, спробуй ще — скуштуєш кулака!

КАТЯ (вирвавшись.) Пішли б ви краще спати.

СЛАВКО. Тепер я спатиму в твоєму ліжку.

(Котячи хоче піти, але він перепиняє їй шлях.)

Та годі вже словесної війни.

Скажу я просто: згоден батько твій

На шлюб наш, посаг він дає добрячий,

Тож хоч-не-хоч, а я тебе візьму.

Я, Кет, якраз для тебе чоловік,

Бо я зумів красу твою побачить,

І та краса мене вже полонила,

Тож ти й не вийдеш ні за кого більше,

А я вродився, щоб тебе приборкати.

Бо ти була неначе дикий кіт,

Чи дика Кет, а я зроблю із тебе

Ручну ласкаву кицьку — свійську Кет.

(Схопивши Катю, вказує на Олега.)

Твій батько йде. Гляди ж не відмовляйся:

Я мушу й хочу Катаріну взяти!

(Сильно притискає до себе Катю і жагуче цілує.)

ОЛЕГ (аплодуючи.) Браво! Дещо підчистити — і сцена готова.

КАТЯ (відпихнувши Славка.) Ти порвав мою сукню!..

СЛАВКО. Правда?.. Я не хотів.

ОЛЕГ. Нічого страшного... Треба міцніше зробити шов — не будемо відмовлятися від вдалої мізансцени. Я дуже задоволений вами сьогодні! На цьому поки що зупинимося, щоб не зациклюватися. Можете йти відпочивати. Я чув: у вас ввечері дискотека?

КАТЯ. Так, приходьте.

СЛАВКО. Приходьте, Олеже Григоровичу!

ОЛЕГ. Та не знаю... Подивимося.

КАТЯ. Діана Василівна теж буде.

ОЛЕГ. І Олексій Степанович?..

КАТЯ. І Олексій Степанович. Він обіцяв познайомити нас зі своєю молодого дружиною.

ОЛЕГ. Навіть так?..

СЛАВКО. Вони нещодавно одружилися і він хоче...

ОЛЕГ. Добре. Я прийду, якщо вийде. До побачення. (Ідучи.) А усе-таки ви молодці! (Вийшов.)

КАТЯ. Оттак, Петрук!

СЛАВКО. Оттак, Славкіна!

КАТЯ (після ніякової мовчанки.) Усе, треба бігти, переодягатися...

СЛАВКО (перепиняючи шлях.) Не хочеш повторити фінальну мізансцену?..

КАТЯ (відіпхнувши його.) Відійди! А то зациклишся. (Тікає.)

Славко, порозмірковувавши на самоті, іде.

4 Частина.

На танцювальний майданчик, під запальну музику, ланцюжком вибігають Антон, Юля, Діана Василівна, Елла і Льоня. Утворивши коло, вони танцюють, як кому подобається. Музика стихає. Розбившись на групки, усі обмінюються враженнями.

ЕЛЛА (Діані.) А у вас непогано виходить!

ДІ.ВА. Дякую, у тебе теж. Елла... Я розумію, зараз не час і не місце, але усе-таки, мені б хотілося, щоб твоя мама прийшла до школи.

ЕЛЛА. Навіщо це?..

ДИ.ВА. Я повинна з нею поговорити.

ЕЛЛА. Про що?!

ДИ.ВА. Про тебе.

ЕЛЛА. Мама зараз немає вдома. Вони з батьком поїхали в круїз по Середземному морю...

ДИ.ВА. Не треба, Елло. Я все знаю про твою родину. Саме тому я хочу поговорити з мамою. Передаси їй?

ЕЛЛА. Навряд чи вона зможе...

ДИ.ВА. Тоді мені доведеться відвідати вас вдома.

ЕЛЛА. Добре. Я скажу...

Знову зазвучала музика. Юля підбігла до Діани і потягнула її танцювати. Гуща хотів приєднатися, взяв Еллу за руку, але вона вирвалася. Поки інші танцювали, в Еллі і Гущі тривав беззвучний діалог, протягом якого настрої Еллі змінювався від сліз до сміху, від злості до всепрощення. З'явився Славко. Починаючи танцювати від порога, приєднався до кола. Музика закінчилася.

СЛАВКО. А що, Славкіної немає ще?

ЮЛЯ. Немає... Ми думали ви разом прийдете.

СЛАВКО. Чого б це?

ЮЛЯ. Адже ви вдвох були на репетиції.

СЛАВКО. Ну, були... І що?

ДИ.ВА. І Олег Григорович був?..

СЛАВКО. А як же! Він навіть сюди обіцяв прийти.

ДИ.ВА. Сюди?.. (Стурбувалася своїм зовнішнім виглядом.) Добре, ви тут веселіться, а я зараз повернуся... (Виходить.)

АНТОН. Елко, ви чого з Гущею від колективу відриваєтеся? Йдіть до нас; розкажеш про кінопроби.

ЕЛЛА. А що розповідати? Усе пройшло відмінно! Через тиждень результати.

АНТОН. Чи не довго?..

ЕЛЛА. Скільки треба! Виробничий процес, як ти розумієш.

Заграла музика. Дві пари пішли танцювати. З'явилася Катя. Славко, побачивши її, запросив на танець. Танцюючи з ним, Катя підозріло поглядала на пару Антона і Юлі. Після танцю кавалери провели своїх дам на місця.

ЮЛЯ (побачивши Катю.) Ой, привіт! Що ти так довго збиралася?

КАТЯ. Зате я бачу: ти часу не витрачала!.. Що це за блузка? Ти мені її ніколи не показувала!..

ЮЛЯ. А ти б її все одно не купила! Це мені тітка з Прибалтики у подарунок привезла.

КАТЯ. Справді?.. Подумаєш! Тобі у цьому вбранні довго ходити не доведеться... Спідничка "тю-тю" піде!

ЮЛЯ. А от і ні, помиляєшся! Я знаю хто написав записку.

КАТЯ. Хто?!

ЮЛЯ. Антон — для мене.

КАТЯ. Не може бути!.. Чим доведеш?

ЮЛЯ. Антоне!

АНТОН. Поспішаю на поклик прекрасної дами!

ЮЛЯ. Скажи їй про записку.

АНТОН. Винуватий, каюся...

КАТЯ. У чому?

АНТОН. Що підписався чужим ім'ям. Але, думаю, Біллі мені пробачить.

КАТЯ. Який ще Біллі?

АНТОН. Ну Вільям, коли хочеш. (Зазвучала музика.)

ЮЛЯ. Що, з'їла? Тепер пообіцяй, що більше ніколи не будеш копіювати мій одяг.

КАТЯ. Що?! Я копіюю?.. Дуже треба! Я взагалі не хочу з тобою справ мати!.. (Відходить убік.)

ЮЛЯ. Катю, почекай...

АНТОН. Не варто, ти ж її знаєш... Підемо танцювати. (Танцюють.)

КАТЯ. Гей, Петрук, ти хотів запросити мене на танець.

СЛАВКО. Невже? (З'являється Діана.) Ти щось переплутала. (Протягаючи руку вчительці.) Діана Василівна, дозвольте...

ДІ.ВА. (оглядаючись.) Дякую, Славо, але може вам краще з Катею потанцювати?..

КАТЯ. Не треба мені вашої милості.

СЛАВКО (обіймаючи обох.) Я нікуди вас не відпущу! Підемо усі разом. (Йдуть танцювати.)

З'являється Олег Григорович, спостерігає за танцюючими. Діана, вийшовши з кола, зіштовхується з ним. Він запрошує її на повільний танець. Музика стихла. Антон, узявши гітару, зіграв пару акордів.

АНТОН. Прошу уваги!.. Прем'єра пісні! Присвячується коханій дівчині. (Співає.)

Ні я не йду тропою віршоробів,
Що оди тчуть з фальшивої краси.
Їй не шкодують неба для оздоби
Здрібнілі і охриплі голоси.

Своїх я уст брехнею не поганив,
Для порівнянь не брав так, як вони,
Скарбів земних, перлин всіх океанів,
Зірок і квітів ранньої весни.

У вірші правда – над усе для мене,
І я писав, що мила — чарівна,
Хоча від матері лице натхненне,
А не з небес отримала вона.

Мою любов хвалити не годиться, —
Вона не крам, що продають в крамницях!

Антон закінчив співати. Усі заплодували. Юля підбігла до нього і поцілувала. Діана щось шепнула Олегу і вони вирішили піти.

ЕЛЛА. Куди це Діва свого кавалера повела?..

КАТЯ. Напевне, з Алексом та його дружиною знайомити.

ЕЛЛА. Ні, швидше вони пішли шукати якесь інтимне місце.

КАТЯ. Тебе це турбує?

ЕЛЛА. Ані скільки. Просто я хотіла запросити їх до себе на день народження.

КАТЯ. Оу!.. І як скоро?

ЕЛЛА. Незабаром. Не хвилюйтеся, я усім розішлю персональні запрошення з означенням дати і часу.

СЛАВКО (приєднуючись.) Що я чую?.. І за що нам така честь?

ЕЛЛА. Як не хочеш, не приходь.

СЛАВКО. Що ти, я обов'язково прийду! Дуже вже хочеться на житло такої видатної особи подивитися.

ЕЛЛА. Ти не будеш розчарований.

ЛЬОНЯ. Елло, зачекай...

ЕЛЛА (До Гуші.) Не бійся, хлопчику, це буде чудове свято. (Антонові і Юлі.) Гей, герої Шекспіра, ви прийдете до мене?

ЮЛЯ (перезирнувшись з Антоном.) Прийдемо.

ЕЛЛА. Я влаштую таку фієсту, яку ви ніколи не забудете!

Зазвучала музика. Елла почала шалено танцювати, за нею до танцю пішли всі інші.

5 Частина.

Олег сидить у залі, грає на гітарі, заглядаючи в листок і вносячи корективи.

ОЛЕГ (співає.) О леле, правда. Вештався я блазнем

І в нищості поганив почуття,

Топтав, низотно торгував не раз ним

Без жодного жалю і каяття.

Не бачив правди я, лиш незугарне

Її зображення криве — на сміх.

Та не пішов мій сказ отой намарне:

Я досвідом дійшов - ти краща всіх.

Тепер по всьому вже. Змикаю коло.
І досвідів нових не прагну я.
Лиш ти одна. І сяєво навколо,
Межо стремлінь, свята жаго моя.

Тож хай сягне моя любов бездонна
До неба чистого – до твого лона.

ДІ.ВА.(заглядаючи до зали.) Можна?..

ОЛЕГ. Ласкаво просимо.

ДІ.ВА. Що, нікого ще немає?..

ОЛЕГ. Чому ж, наші артисти переодягаються. Сказали, що якийсь сюрприз готують...

ДІ.ВА. Я за дверима чула пісню... Це ти грав?

ОЛЕГ. Антон, для Петруччо, арію придумав, а я трохи мелодію підправляв.

ДІ.ВА. Гарно вийшло... І сонет якось у тему втрапив. "Тепер по всьому вже. Змикаю коло...Лиш ти одна..." (Обіймаючи Олега за плечі.) Правда у нас все буде добре?..

ОЛЕГ. Можеш не сумніватися! З такими талановитими артистами хоч зараз у МХАТі показуйся.

ДІ.ВА. Приємно, звичайно, але я мала на увазі нас з тобою. Ти не повинен мене ревнувати. У тебе немає для цього підстав. Я люблю одного тебе і ніякий інший мені не потрібний.

Діана цілує Олега. Він відповідає їй взаємністю. У цей момент до зали з лементом: "Сюрприз!" влітають Катя, Славко, Антон і Юля в шикарних костюмах героїв. Усі на мить завмерли. Славко присвиснув.

АНТОН (тихо.) Сюрприз, так сюрприз...

КАТЯ (викручуючись з положення.) Як вам наші вбрання, Діано Василівно?..

ДІ.ВА. Гарно... Дуже гарно.

ЮЛЯ. Олеже Григоровичу, ми тут ще дещо приготували. Дивіться!

Хлопці починають витягати з коробки різні речі, аксесуари, перуки і.д.

ОЛЕГ. Дякую. Усе це обов'язково нам знадобиться! Ну що, я думаю, є сенс повторити сцену весілля. Я намагатимусь більше вас не зупиняти і буду підкидати репліки за батька. Мабуть мені доведеться взятися за цю роль...

ДІ.ВА. А можна мені побути на репетиції?..

ОЛЕГ (учням.) Як, заперечень немає? (Діти: "Ні-і-і!") Тоді — будь ласка.

СЛАВКО. Я вийду поки що... Сюрпризи ще не закінчилися!

ОЛЕГ. Та ну?.. Але це буде останній?

СЛАВКО. Поживемо — побачимо. (Виходить.)

КАТЯ (До Олега.) Непогано б трохи музики для настрою...

ОЛЕГ (узявши кілька акордів.) Така підійде?

КАТЯ. Як найкраще!

Олег грає. Діана спостерігає. Катя, відкинувши шлейф вінчального плаття, бігає по сцені, роблячи різкі непередбачені рухи. Антон і Юля, схопившись за край шлейфа, літають за нею.

КАТЯ. Сьогодні день призначений для шлюбу,

А наречений бозна-де подівся!

Тепер на мене тикатимуть пальцем:

"Скаженого Петруччо он дружина —

Коли ще він приїде повінчатись!"

Воліла б я повік його не знати!

(Сідає, ридаючи.)

ОЛЕГ (увійшовши в роль.) Іди, дитино, я тебе не ганю:

Така образа допекла б святій,

Не те що запальній та норовливій.

Вичавивши мокру хустку, Катаріна йде до виходу, а за нею інші. Раптом у зал в'їжджає Славко — Петруччо на мотоциклі. Налякана трійця намагається сховатися від нього. Учителька хотіла обуритися поведінкою Славка, але Олег жестом зупинив її.

СЛАВКО (злазить з мотоцикла.) Та де ж це Кет? (Гукає). Чарівна молода!

Як батько мій? (Обнімає батька.) Чом супитесь, панове?

На мене ваше славне товариство

Так витріщається, мов на комету,

На диво дивовижне, на знамення.

ОЛЕГ (старечим голосом.) Та розкажіть, яке поважне діло

Вам не дало раніше повернутись

І змусило вас вирядитись так.

СЛАВКО. Розказувати довго, слухать нудно:

Вернувся я, дотримав слова – й квит.

ОЛЕГ. Але ж вінчатись будете не так?

СЛАВКО. Чому! Адже вона бере мене,

А не мою одежу.

(Помітивши Катю, що ховається, підтримує гру в "кішки-мишки".)

Та що це я базікаю, мов дурень,

А не біжу вітати молоду!

(Випив з фляги.)

Уже не рано, нам пора до церкви.

Славко вихоплює Катю з укриття. Зіштовхнувшись з ним носом до носу, Катя — Катаріна зомліває. Не довго думаючи, Славко —Петруччо бризкає на неї з фляги. Катя підхоплюється з підлоги і виходить з образу.

КАТЯ (До Слави.) Ти що, взагалі поїхав?!

СЛАВКО. А що?.. Так класно все було!..

КАТЯ. Ідіот!

ОЛЕГ. Катю, Катю... Заспокойся! Ну що особливого трапилося? Тебе обілляли чистою водою?.. Можливо ти чула коли-небудь фразу: "Мистецтво вимагає жертв"? Так це не найбільша, повір мені...

ДІ.ВА. Катю...

ОЛЕГ(До Діани.) Не треба, ми самі. (До Каті.) Будемо продовжувати працювати чи як?

КАТЯ. Нехай вибачитися.

СЛАВКО. Я?.. За що?! (Напружена тиша.) Добре... Вибач, що не попередив.

ОЛЕГ. Будемо вважати, що конфлікт залагоджений. Продовжуємо!

АНТОН. Зачекайте!.. Там далі священик має бути... Можна мені поки що спробувати?

ЮЛЯ. Тебе більше не влаштовує роль мого нареченого?..

АНТОН. Що ти! Просто в мене з'явилися деякі ідеї і я готовий ними поділитися.

ОЛЕГ. Я не заперечую.

АНТОН. Юля, допоможи... (Підбирають з коробки необхідні аксесуари.)

КАТЯ (Славку.) Я прошу тебе: надалі без подібних витівок.

СЛАВКО (розлютившись.) А що ти хочеш?.. Щоб усе було нудно, сіро... Це ж комедія! Чим більше приколів — тим краще!..

КАТЯ. Чим більше ідіотизму, ти хочеш сказати?

ОЛЕГ. Стоп, шановні! Напевно я вас перехвалив... Слава, звичайно, правий, але в будь-якій справі перебір — це... Перебір!

АНТОН (ввійшовши в образ.) Ми готові.

ОЛЕГ (До Каті і Славка.) Є настрій продовжувати репетицію?..

Гнівno глянувши один на одного, Катячи і Славко взялися по-під руки і разом гаркнули: "Є!" Дивлячись на цю пару, всі інші залилися реготом. Славко і Катя теж не втрималися від сміху.

ОЛЕГ (втираючи сльози.) Якщо ми вирішили працювати, то давайте щось робити... (Зігравши на гітарі пару акордів.) Організуйте весільний хід!

Антон, обмахуючи всіх кадилом, очолив хід; слідом за ним пішли молоді; Юлі дісталася колишнє заняття — нести шлейф. В імпровізованій церкві усі розташувалися відповідно до етикету.

АНТОН. Ти хочеш взяти Катаріну за дружину,

Скажи Петруччо?

СЛАВКО (гаркнувши) Хочу, грім побий!

Антон-священик, від переляку, упустив церковну книгу і прийнявся підсліпувато шукати її. Не витримавши тривалих пошуків, Славко —Петруччо штовхнув його ногою в зад і останній приземлився прямо перед книгою, що лежала на підлозі. Піднявши книгу і стоячи перед молодятами на колінах, Антон-священик продовжив обряд.

АНТОН. А ти чи згодна, Катаріна?.. (Вона мовчить.)

Благаю, хоч би щось, скажи.

Славко — Петруччо міцно стиснув руку Каті — Катаріни. Вона закричала: "А-а-а!"

АНТОН (полегшено зітхнувши.) Віднині чоловік ви і дружина!

Славко — Петруччо, з радощів, випиває келих вина, хлюпнувши залишками в юрбу, і, обхопивши Катаріну за шию, жагуче цілує її.

КАТЯ (вириваючись.) Ну, досить!..

СЛАВКО (не виходячи з образу.) Ти маєш рацію, пора збиратись.

(По-дружньому обійнявши Антона і Юлю.)

Панове й друзі, дякую за труд.

Я знаю, ви за стіл хотіли сісти

Зі мною нині і приготували

Бенкет бучний. Але мені потрібно

Негайно їхати, тож прощайте.

ОЛЕГ. Ми просимо: зостаньтесь на бенкет.

СЛАВКО. Ні, я не можу.

ОЛЕГ. Я прошу вас.

СЛАВКО. Ні, не можливо.

КАТЯ. Я прошу вас.

СЛАВКО. Я радий.

КАТЯ. Радий з нами залишитись?

СЛАВКО. Ні, я радий, що мене ви попросили,

Та не зостанусь, як ви не просіть.

КАТЯ. Ну що ж, роби як хоч -

Я ж не поїду, поки не натішусь.

Спокійно тату, не поїде він.

Я бачу, що дурепу з жінки зроблять,

Як їй не стане духу опиратись.

СЛАВКО. Вгамуйся, Кет, не гнівайся, прошу.

А ви ідіть святкуйте і гуляйте, пийте,
Та славна Кет моя зі мною їде.
(Схопивши Катю, закидає її до себе на плечі, як мисливець здобич.)
Вона — моє добро, мій скарб, мій дім,
Начиння хатнє, поле і комора,
Мій кінь, мій віл, віслук мій — що завгодно,
І ось вона: займи-но хто посміє!
Поправу своєму вчиню я з кожним,
Хто зважиться дорогу заступити!
Ти не страхайся, Кет, моя кохана,
Ніхто тебе зайняти не посміє,
Тебе я й від мільйона захищу!
(Задкує).

КАТЯ. Пусти... Відпусти мене негайно! (Благально.) Ну, все...

ОЛЕГ. Відпусти її. На сьогодні досить. Ви добре попрацювали!

КАТЯ. Справді?.. Ще одна така репетиція і я не виживу! Петрук мене хоче зі світу звести.

ДІ.ВА. Дарма ти, Катю!.. У вас так здорово виходить! Я з таким задоволенням дивилася репетицію... Ой, Антон! Виявляється ти маєш купу талантів!.. Юлечко, ти така гарна! Славо!.. У мене немає слів... Ти мене просто підкорив! Тільки не знаю наскільки вдалий цей прийом з мотоциклом... Можливо дирекція буде заперечувати...

ОЛЕГ. З дирекцією ми домовимося. А мені ви не хочете що-небудь сказати, Діано Василівно?

ДІ.ВА. Обов'язково скажу. Але пізніше... Особисто! Можна?..

КАТЯ. Я так розумію: ми уже вільні?..

ЮЛЯ. Ой, а я б ще репетирувала і репетирувала!...

АНТОН. Тобі тільки волю дай!

ЮЛЯ. Хіба це погано? (Узявши книгу і знову почавши гру.)

На чому ж ми спинились?

АНТОН (підхопивши гру.) Ось на цьому, панно. (Читає.) "Hic ibat Simois..."

ЮЛЯ. Перекладіть.

АНТОН. Hic ibat — як я вже сказав вам; Simois — я Люченцо; hic est — син Вінченцо з Пізи; Sigeia tellus — і прибрався так, щоб здобути ваше серце.

ЮЛЯ. Тепер давайте я перекладу. Hic ibat Simois — я вас не знаю; hic est Sigeia tellus — я вам не довіряю; hic eteterat — не дуже набивайтесь; Priami — але й не зневіряйтесь.

АНТОН. То, панно, ви засвоїли науку?

ЮЛЯ. Яку науку, спершу нагадайте.

АНТОН. Ту, що найкраще знаю я. "Мистецтвом Кохання" називається вона.

ЮЛЯ. Так, ви мистецтво це опанували.

АНТОН. Як серце ви моє завоювали. (Галантно цілує Юлі ручку.)

КАТЯ. Браво, браво!.. Ну все, довела, ти найкраща!

ЮЛЯ. Я нічого не збиралася доводити...

КОТЯЧИ (саркастично.) Ага, я тобі вірю!.. Жаба давить, що мені головна роль дісталася!

ДІ.ВА. Дівчата, припиніть! Що ви, насправді!.. Усе так добре починалося, навіщо ж псувати стосунки?..

ЮЛЯ (плачучи.) Це не правда!.. Не правда... (Вибігає.)

АНТОН (До Каті.) Ну ти й стерво... (Біжить за Юлею.)

ДІ.ВА. Антоне!

КАТЯ. Біжи, біжи, женишок!..

ОЛЕГ (суворо.) Катю, я подумаю над тим, чи варто нам продовжувати співпрацю.

КАТЯ. Що?! Ви хочете мене замінити?.. Ха! Ви думаєте я зараз заридаю, пробачення просити буду!.. Дулі! Але ви ще про це пошкодуєте. Good bye! (Іде.)

СЛАВКО. Катю, почекай!.. (Олегу.) Це було занадто круто з вашого боку, Олеже Григоровичу. До побачення усім. (Іде.)

ОЛЕГ (знесилений опустився на стілець.) Я був не правий?

ДІ.ВА. (заспокоюючи його.) Якби можна було знати відповіді на всі запитання!.. Ти не хвилюйся, я з ними поговорю... Тут ще Елла нас з тобою на День народження запросила... Не знаю, що й робити...

ОЛЕГ. Годі вже про них!.. (Обійнявши її за плечі і дивлячись прямо в очі.) Я люблю тебе... Ти мені потрібна! Виходь за мене заміж.

ДІ.ВА. Як, прямо зараз?..

ОЛЕГ (ніжно.) Мила моя, хороша!.. Усе буде як ти захочеш! Я буду іншою людиною, я більше ніколи тебе не скривджу!.. (Пристрасно цілуються.)

6 Частина.

Закінчилися уроки. Шкільним коридором впевнено крокує Елла, за нею плететься Гуца.

ЛЬОНЯ. Елло, може ти даремно все це затіваєш?..

ЕЛЛА. Повчи мене!.. Я знаю, що я роблю.

ЛЬОНЯ. А як же мама?

ЕЛЛА. Мама в курсі.

ЛЬОНЯ. І..?

ЕЛЛА. Хіба вона може мені заперечити?.. Слухай, щось ти багато став говорити останнім часом! Хочеш, щоб я з тобою посварилася?

ЛЬОНЯ. Ні, не хочу.

ЕЛЛА. Тоді помовч і роби, що кажу. (З'являються Антон і Юля.) Гей, голуби, я чекаю вас у себе сьогодні. Прийдете?

АНТОН. Обов'язково!

ЕЛЛА. І не забудьте про подарунки!

ЮЛЯ. Звичайно!.. Ми вже давно придбали... Сподіваємося тобі сподобається.

ЕЛЛА. Тоді — до вечора! Мені ще все до путя потрібно привести. (Іде разом з Гущею.)

АНТОН. Коли ти встигла купити подарунок?

ЮЛЯ. У тім-то й справа, що не встигла...

АНТОН. Навіщо ж ти?..

ЮЛЯ. Не хотіла розчаровувати людину...

АНТОН. У мене зараз з готівкою напруга... Може нам зі Славком та Катською скооперуватися?..

ЮЛЯ. У мене немає бажання з нею спілкуватися.

АНТОН. Адже все одно доводиться! Краще вже вам помиритися...

ЮЛЯ. Гарзд! Я попрошу... у мами що-небудь з її дрібничок.

АНТОН. Як знаєш.

СЛАВКО (з'являючись.) Це сьогодні, чи коли, в Елки день народження?

АНТОН. Авжеж, сьогодні.

СЛАВКО. От чорт.., а в мене ще репетиція...

ЮЛЯ. Співчую. Як тільки тобі вдається зносити капризи примадонни?..

СЛАВКО. "Усі ми грішні, і я не менше всіх грішу..."

КАТЯ (з'являючись.) Петрук, де ти ходиш?! Я не збираюся через тебе спізнюватися, йдемо! (Іде, презирливо змірявши поглядом Юлю.)

СЛАВКО. Вибачите, біжу. Побачимось! (Іде.)

ЮЛЯ. Ні, ну ти бачиш, що вона з людьми робить?..

АНТОН. Кинь, Славко не той хлопець, щоб дозволити комусь сісти собі на шию. Ще не відомо хто кого приборкає!

ЮЛЯ. Думаєш?

АНТОН. Закладаємось?

ЮЛЯ. Це якось недобре — закладатися на людей...

АНТОН. Але від цього ніхто не постраждає.

ЮЛЯ (подумавши.) А що, давай!

АНТОН. Той що програв цілує переможця! Чи навпаки.

ЮЛЯ. Ах, який ти хитренький... (Антон обіймає її, хоче поцілувати.) Ні-ні, наша суперечка ще не розв'язалася...

АНТОН. Цікаво, скільки ж мені доведеться чекати?..

ЮЛЯ. Чим триваліше чекання — тим солодший смак бажання.

АНТОН. Ух ти, я б сам до такого не додумався!

ЮЛЯ. Та годі тобі... Щось ми заговорилися. Час до вечірки готуватися!

АНТОН. Я тебе проведу, не заперечуєш?

ЮЛЯ (жартуючи.) Навіть наполягаю! (Ідуть удвох.)

Через якийсь час з'являються Славко і Катя. Вона вичитує його.

КАТЯ. Знаєш, це навіть для Петруччо круто. Ти мені ледве руку не злавав!..

СЛАВКО. Перестань, я тебе прошу...

КАТЯ. Що перестань? У мене тепер синець буде. Ніяку нормальну сукню не одягнути!..

(Риється в кишенях і портфелі.) Славо...

СЛАВКО. Що іще?..

КАТЯ. Слухай, ти не бачив, випадково, моїх ключів від квартири? Такі... із брелоком.

СЛАВКО. З Леонардо ді Капріо на стрічці?

КАТЯ. Бачив?..

СЛАВКО. Сьогодні ні.

КАТЯ. Жах!.. Я, напевно, їх вдома забула... Точно! Я джинси переодягнула і там ключі залишила...

СЛАВКО. З чим тебе і вітаю!

КАТЯ. Ти ще й знущаєшся?.. Поки я до мами за ключами доберуся — батька все одно ніколи на місці немає; поки додому — переодягатися;.. ой, а в мене ще подарунка немає...

СЛАВКО. А в мене є! Я сестру попросив — вона вибрала, говорить: це найсупер-пупер-крутизна.

КАТЯ. Славо, давай цей подарунок від нас обох буде?.. А я потім з тобою як-небудь розрахаюся.

СЛАВКО. Як-небудь — це як?

КАТЯ. Як-небудь!

СЛАВКО. Ні, так справа не піде.

КАТЯ. Славуню, я тебе дуже прошу, я тебе благаю!..

СЛАВКО. Ти мене просиш?.. Це щось новеньке.

КАТЯ. Не хочеш — не треба! Я сама що-небудь придумаю. (Пішла.)

СЛАВКО. Плавніше на віражах, а то в двері не впишешся.

КАТЯ (зупинившись.) Якщо я пообіцяю виконати будь-яке твоє бажання, ти підвезеш мене за ключами, а потім до Елки?

СЛАВКО. Будь-яке?..

КАТЯ. У межах розумного.

СЛАВКО. Треба подумати...

КАТЯ. Що тут думати, час іде!..

СЛАВКО. Треба усе гарненько зважити...

КАТЯ. Славо, ми спізнюємося!..

СЛАВКО. А будеш мною командувати — я поїду один. Придумав! Сьогодні ти будеш безвідмовно виконувати усі мої забаганки.

КАТЯ. Усі?!

СЛАВКО. Вони будуть у межах розумного.

КАТЯ. Оце так...

СЛАВИК. Тож, якщо ти мене дуже добре попросиш, я згодний виконати твоє прохання.

КАТЯ. Поїхали швидше!

СЛАВКО. Я сказав: "дуже добре"...

КАТЯ. На коліна падати, чи що?

СЛАВИК. Це не по-жіночому. Дамам властиве інша поведінка...

КАТЯ. Ах, так?..

Катя починає повільно розстібати ґудзика на блузці. Славко приголомшений.

СЛАВКО. Ти чого?..

КАТЯ. Хіба я не вірно витлумачила твоє бажання?..

Входять Олег і Діана.

ДІ.ВА. Славкіна, як тобі не соромно?!

Катя вибігає, червона від сорому.

СЛАВКО. Ви не так зрозуміли!.. Вона ні в чому не винна... Ми нове рішення сцени придумали, хотіли відрепетирувати...

ОЛЕГ. Наздожени її, Славо; заспокой.

СЛАВКО. Так, звичайно... Я зараз! (Тікає.)

ДІ.ВА. Жах!.. Вони зовсім втратили совість!

ОЛЕГ. Не перебільшуй. Звичайне хлоп'яцтво. Тобі ніколи не доводилося робити дурощі?

ДІ.ВА. Ні, але просто в школі, при скупченні народу...

ОЛЕГ. Якого народу? Уроки давно закінчилися. Це тільки ми після репетиції затрималися.

ДІ.ВА. Ну, все одно...

ОЛЕГ. Ми що тепер, нікуди не підемо?

ДІ.ВА. (помовчавши.) Підемо. Я мушу! Тільки заглянемо в учительську — там в журналі адреса Елли записана. (Ідуть.)

Вітальня в будинку Елли. З'являється вишукана "господарка дому" та її гості: Юля, Антон, Льоня.

ЕЛЛА. А це наша вітальня. Тут ви можете зручно розташуватися, очікуючи поки зберуться інші гості.

АНТОН. Так, хатинка у вас, звичайно... Тут без путівника заблукати можна!

ЮЛЯ. Хто ж все тут прибирає, якщо батьки твої у від'їзді? Невже сама?

ЕЛЛА. Жартуєш! Для цього мені довелося б закинути школу і все інше... У нас є хатня робітниця. Приходить періодично, прибирає, їсти готує і таке інше. От сьогодні,

наприклад, вона накривала святковий стіл.

ЮЛЯ. Просто диво, як усе гарно!

АНТОН. І, сподіваюся, що так само смачно!

ЛЬОНЯ. Елла, а можна вже подарунки дарувати?

ЕЛЛА. Ти мене дістав! Можеш почекати, поки усі зберуться? Тоді і розкриємо всі подарунки одразу.

АНТОН. Раптом він соромиться при всіх свій подарунок вручати?..

ЕЛЛА. Це настільки інтимно? (Льоня киває головою.) Ти мене заінтригував!..

ЮЛЯ. Нам вийти?

ЛЬОНЯ. Не треба, залишіться. Антон обіцяв мені допомогти.

АНТОН. Момент! (Бере гітару. Дівчата здивовано переглядаються.) Почнемо? (Зіграв пару акордів. Льоня не вступив.) Ну... Давай! У тебе вийде.

ЕЛЛА. Ти що, танцювати збираєшся?

ЛЬОНЯ (рішуче.) Співати!

ЕЛЛА. З глузду зфіхати...

Антон заграє. Льоня заспівав. Дівчата вражені.

ЛЬОНЯ (співає.) Твій вільний раб, я ладен день при дні,

Тобі єдиній слугувати вірно,

Найменшу примху виконать покірно

В години рабства дорогі мені.

Я проклинаю не смію навіть скуки,

Чекаючи на твій жаданий зов.

Коли ж слугі накажеш вийти знов, —

Мов дар, він прийме гіркоту розлуки.

Ревнива мисль не сміє підійти

До справ твоїх, заглянути в ті справи.

Я раб німий, лиш думать маю право:

Щасливі ті, хто зараз там, де ти.

Твій вільний раб, я ладен день при дні,

Тобі єдиній слугувати вірно,

Найменшу примху виконать покірно

В години рабства дорогі мені.

ЕЛЛА. Впасти можна! Оце так, це сюрприз...

ЮЛЯ. Коли ви встигли?..

АНТОН. Секрет.

ЛЬОНЯ. А., от ще... (Дає книгу Еллі.)

ЕЛЛА. Що це?.. Шекспір?!

ЛЬОНЯ. Я виконав його сонет.

ЕЛЛА. Хто б міг подумати... (Антонові і Юлі.) Ну, коли вже на те пішло — діставайте і ви свої подарунки!

АНТОН. Від нас квіти і ... капелюх.

ЮЛЯ. Капелюшок. (Дістає з коробки капелюшок, вручає Еллі.)

ЕЛЛА. Мило, дуже мило... Такий капелюшок моя мама вдягав на дефіле в Томаса Кляйна... (Приміряє капелюшок. Антон і Юля полегшено зітхнули.) Коли ж це було?.. Років п'ятнадцять назад!

ЮЛЯ. Мода повертається...

ЕЛЛА. Але змінюється стиль.

ЮЛЯ. А чому в тебе ніяких фотографій не видно?..

ЕЛЛА (підхопившись.) Це моветон — розвішувати фотографії в квартирі! Все. Більше чекати нікого не будемо. Нехай не ображаються — самі винні! (Дзвоник у двері.) О, заворушилися!.. (Пішла відкривати.)

У кімнату входить Славко з Катею на руках. Обоє зляпані брудом. Особливо Катя. За ними слідом йде Елла.

ЕЛЛА. Як вам така поява?..

АНТОН. Що сталося?

СЛАВКО (посадивши Катю на диван.) Та от, перед самим будинком з мотоцикла гепнулися... Щеня з під'їзду вибігло і під колеса! Катюха як закричить: "Стій!" — я по гальмах, а вона із сидіння злетіла і у калюжу...

ЮЛЯ. Добре ще, що живі залишилися. (До Каті.) Дай подивлюся, що в тебе... (Катя спочатку була проти, але все-таки поступилася.)

ЕЛЛА. Ну от, замість свята в мене тепер лазарет буде!

СЛАВКО. Ти б краще дала їй помитися і переодягнутися.

КАТЯ. Елочко, ми тебе вітаємо. Квіти, на жаль, поламалися, але там у коробці твій подарунок — візьми!

Елла відкриває коробку, заляпану брудом і виймає відтіля зім'ятий капелюшок, точнісінько такий, який їй вже подарували.

ЕЛЛА. Дякую... Шкода що в мене тільки одна голова. Було б оригінально носити два капелюшки одночасно.

КАТЯ (помітивши інший капелюшок.) О...

СЛАВКО. Тобі боляче?..

КАТЯ. Нічого страшного, просто вдарилася сильно. Де тут ванна?

ЕЛЛА. Там.

ЮЛЯ. Тебе провести?

КАТЯ. Не треба.

ЮЛЯ. Ти сама не знайдеш. (Катя промовчала.) Йдемо, сюди. (Виходять удвох.)

АНТОН. Що це Катька така тиха? На неї не схоже.

СЛАВКО. Це від стресу.

АНТОН. А-а-а... А я вже подумав...

Лунає дзвоник у двері. Юля кричить з коридору: "Я відкрию !"

ЕЛЛА. Напевно, Діва з Олегом...

ЮЛЯ (з'являючись.) Там тітонька якась дивна прийшла, тебе запитує. Може хатня робітниця?..

Елла мовчки вибігає зі зляканим обличчям.

СЛАВКО (До Юлі.) Ну, що з Катюхою, усе добре?

ЮЛЯ. Не хвилюйся, до весілля заживе.

З коридору лунає лемент Елли: "Навіщо ти прийшла? Іди звідси! Ти усе зіпсуєш!.." Чийсь голос: "Елла... Дочка, що ти говориш?.." Елла: "Забирайся звідси я сказала!.. Пішла геть!" Грюкнули входні двері. Усі остовпіли. Гуща пішов у коридор. На порозі з'явилася Елла.

ЛЬОНЯ. Як ти могла?!

ЕЛЛА. Легко! Чого вирячилися? Так, це була моя мати. Ця дивна тітонька. Вона хатня робітниця в цій квартирі. А хазяї поїхали в круїз. А я живу в напівпідвалі. І батька в мене немає. І не було ніколи! Все. День народження відміняється. Розходьтєся по домівках. Будь ласка, йдіть... (Ридаючи опускається на диван.)

КАТЯ (з'являючись у махровому рушнику.) Що тут за лемент?

СЛАВКО. Тш-ш-ш... Ідемо...

КАТЯ (пошепки.) Чому?

СЛАВКО (тихо.) Я тобі потім усе поясню.

КАТЯ. Але я не одягнута...

ЕЛЛА (знімаючи свою сукню.) На, бери! У коридорі висить мій плащ...

ЮЛЯ. Ну, ми йдемо...

АНТОН (Гущі.) Залишися тут, про всяк випадок...

Катя в рушнику і з речами, Славко, Юля та Антон виходять. Ридаюча Елла обіймає Гущу і "бідкається йому в жилетку".

ЕЛЛА. Я ніколи собі цього не пробачу! Що зі мною сталося?.. Я мріяла про гарне

життя... Я придумувала його для себе і вірила в це!.. Я занадто захопилася грою. Мене занесло... (Дзвоник у двері.) Не відкривай! Не треба... Це мама. Я не зможу дивитися їй в очі...

ЛЬОНЯ. А я думаю, вам варто поговорити. (Пішов відкривати двері. Повертається, задкуючи спиною.) Вона тут... Зараз я їй скажу...

ДІ.ВА.(входячи.) Ми вас так довго шукали!.. Спочатку пішли за адресою з класного журналу. Приходимо — а там немає нікого... Тоді Олег порадив мені адресу в запрошенні подивитися, а воно... (Помітивши напівроздягнену Еллу, Олегу.) Ну, що я тобі говорила?..

ЛЬОНЯ (прикриваючи Еллу.) Ви не так зрозуміли...

ДІ.ВА. Вона не винна!.. Я сьогодні це вже чула.

ОЛЕГ. Зачекай! (До Елли.) Ти що, плакала?

ЕЛЛА. Так, ридала... про загублену акторську кар'єру...

ОЛЕГ. Ну, твоєму горю можна допомогти. Приєднуйся до нас; ми знайдемо для тебе роль; не головну, щоправда, але з чогось треба починати... Що скажеш?

ЕЛЛА. А можна і Льоня теж... Він дуже добре співає!

ОЛЕГ. З величезним задоволенням! Ми ради усім.

ДІ.ВА. Елла, поясни, будь ласка, навіщо ти нас сюди запросила? Я думала тут будуть твої однокласники...

ЛЬОНЯ. Вони були...

ДІ.ВА. Не знаю... У мене таке відчуття, що ми тут зайві... Нам, мабуть, краще піти. (Збираючись іти.) А, зовсім забула!.. Вітаємо тебе з днем народження. Прийми наш скромний подарунок. (Дає квіти і коробку.)

ЕЛЛА. Сподіваюся, це не капелюшок? (Переглянувшись з Льонею, починають шалено реготати.)

ДІ.ВА. Я втішена, що в тебе покращився настрій.

ОЛЕГ. До побачення!

Діана й Олег ідуть. Льоня і Елла продовжують сміятися. Сміх Елли переходить у плач.

ЕЛЛА. Пробач мені, матусю... Мила, рідна, прости!

Елла тихо плаче, Льоня заспокоює її. Раптом Елла зривається з місця, біжить у коридор.

ЛЬОНЯ. Ти куди?..

ЕЛЛА. Додому!

ЛЬОНЯ. Почекай, одягнися!..

Льоня смикає дверцята шафи, але вони замкнені на ключ. На ходу знімаючи піджак, він біжить за Еллою.

7 Частина.

Діана за лаштунками. Зі сцени чується сонет у виконанні Петруччо. Він звучить протягом монологу Діани.

Ти деспотична, з серцем кам'яним,
Як всі красуні, пишні й гордовиті,
Бо знаєш добре — ти мій скарб, і ним
Я дорожу понад усе на світі.

Та що мені обмови й поговір!
Що ти смуглява — й слухати не стану.
Нехай! Та серцю я скажу: не вір
Чужим очам, заведеним в оману.

Щоб впевнити себе і очі ті,
Щоб і своїм очам не йняти віри,
Я ладен присягнути на хресті,
Що сніг темніший від твоєї шкіри.

Діана схвильовано ходить з кутка в куток, знаходить пачку сигарет, намагається закурити.

ДІ.ВА. Що я роблю?! (Відкинула цигарку.) Треба взяти себе в руки...треба заспокоїтися. (Затиснувши пальцями скроні.) Один., два., три., чотири... Я спокійна... Усе буде добре. Вистава пройде відмінно. Мої учні найкращі. Олег — геній! (Розсерджена собою.) Ні, це просто смішно — стояти тут і труситися, мов заєць. Їм потрібна моя підтримка! (Прислухається.) Глядачі сміються... Тут, начебто, немає з чого... Хоча, чому немає? Славко і Катя такі непередбачені!.. (Прислухається.) Знову сміються... Можливо щось не так?.. Ой, ну досить! Потрібно піти і подивитися. Вдихну глибше і піду. Будь що буде! (Іде.)

На сцені з'являються головні персонажі вистави. Олег в ролі Баптисти, Гуца — Гортензіо, Елла — удова, і всі інші в колишніх ролях. За ними викочується величезний стіл на коліщатах, заставлений різними стравами.

ОЛЕГ. Нарешті грають наші струни влад,
Війна скінчилась, і тепер нам можна
Із небезпек минулих посміятись.
(Розливаючи вино гостям у келихи.)

Тепер і їсти можна, й розмовляти.

АНТОН. Сиди та їж, одно сиди та їж!

ОЛЕГ. Така гостинність в Падуї, мій сину.

СЛАВКО. Все з Падуї для мене наймиліше.

ЛЬОНЯ (протягаючи Олегу келих.) Дай боже, щоб обом нам так було.

Елла смикає Гущу за рукав, він знітившись відставляє келих.

СЛАВКО. О! Жінка вже Гортензіо страхає.

ЕЛЛА. Що? Я його страхаюся? Овва!

СЛАВКО. Хоч ви й розумна, а не зрозуміли:

Він вас боїться, хочу я сказати.

ЕЛЛА. Як голова йде обертом у кого,

Йому здається – крутиться весь світ.

КАТЯ (До Елли.) Як розуміти ці слова?

ЕЛЛА. Натерпівшись від норову твого,

Твій чоловік остеріга мого.

Так розуміть слова мої годиться.

КАТЯ. Ця думка ница.

ЕЛЛА. Бо така ти птиця!

Катя хлюпнула в Еллу вмістом келиха.. Та ледь встигла прикритися віялом.

СЛАВКО. Ну, всип їй, Кет!

ЛЬОНЯ. Ну всип їй удовице!

Елла починає хльостати Катю віялом. Катя хапає Еллу за волосся, намагаючись тикнути носом у землю. Олег — Баптиста свистить у свисток. Дами завмирають. Олег відтягає Катю в одну сторону, Юля — Еллу в іншу. Презирливо фиркнувши, дами розходяться. Льоня, Славко і Антон регочуть.

ОЛЕГ (утираючись хусткою, до Петруччо.) Ну, сину мій, нема де правди діти:

Тобі найноровливіша дісталась.

СЛАВКО. Е ні. А щоб упевнилися ви —

Пошлімо кожен по свою дружину;

І той, чия появить більший послух

І зразу прийде, тільки-но покличуть, —

Той весь заклад в кишеню покладе.

ЛЬОНЯ. Гарзд. (Утрюх б'ють по руках.)

АНТОН (кричить у куліси.) Гей, Грумію,

Скажи дружинам нашим

Нехай прийдуть сюди негайно!

ЛЬОНЯ. На скільки ж ми закладемося?

АНТОН. На двадцять крон.

СЛАВКО. Та й тільки? Я б поставив

Таке на сокола чи гончака,

Але моя дружина варта більше.

АНТОН. Ну, сто.

ЛЬОНЯ. Гаразд, хай сто.

СЛАВКО. Ну, що ж, заклались.

Славко збирає ставки. Раптом з'являється Катя.

ОЛЕГ. О, їй же богу, Катаріна йде.

КАТЯ (Славку.) Ви кликали мене, мій пане? Ось я.

СЛАВКО. Де ж Бфянка і Гортензіо дружина?

КАТЯ. Сидять при коминку і гомонять.

СЛАВКО. Йди приведи їх. А коли не йтимуть,

То дай їм чосу й прижени сюди.

Іди, кажу, і приведи їх швидше.

(Катя виходить.)

АНТОН. Це чудо, як бувають чудеса.

ЛЬОНЯ. Так, чудо... Э-э-э... (Замовчав, злякано згадуючи текст.)

СЛАВКО (приходячи на допомогу.) Тільки що воно віщує?

Здається, ви хотіли запитати?.. Так я вам скажу.

(Продовжуючи в образі.) Воно віщує мир, любов і спокій,

Шанобу, в домі лад, розумний послух,

Коротше все, що любе нам і миле.

ОЛЕГ (обіймаючи Славка і розплакавшись з радості.)

Так будь щасливий, славний мій Петруччо!

Заклад ти виграв. Катаріна геть перемінилась.

СЛАВКО. Ось ваших непокірливих веде,

Зборовши їхній норов і в полон

Узявши їх жіночим мудрим словом.

(З'являється Катя, ведучи із собою Юлю й Еллу, заламавши їм руки за спиною.)

Кет, поясни свавільним цим жінкам,

Як треба слухатись чоловіків.

ЮЛЯ. Жартуєте? Не треба нам пояснень.

СЛАВКО. А ну-бо, Кет! І з неї починай.

КАТЯ (стиснувши руку Юлі.) Фі, сором! Не насуплюй грізно брів.

Сердита жінка – мутне джерело,

Для ока непривабливе, нечисте,

Із нього жоден спраглий чоловік
Напитися нізащо не захоче.
(Відкинула Юлю до Антона. Взялася за Еллу.)
Соромлюсь я за нерозумність вашу.
(Відкинула Еллу до Льоні.)
І я колись була така пихата,
Ніколи не лишалася в боргу
Та вже я бачу, що списи у нас
Солом'яні і сила невелика.
А слабкість нашу ні з чим порівняти,
Ми здатні сильних тільки удавати.
(Славко віддає їй виграні гроші.)
Вгамуйте ж ви свій норов, покоріться,
До чоловіка ніжно пригорніться.
СЛАВКО. От жінка! Поцілуй же, Кет, мене.
АНТОН. Тебе, мій друже, щастя не мине.
ЛЬОНЯ. Щасливцю, ти приборкав норовливу!
ОЛЕГ. І це, повірте, превелике диво.

Розбившись на пари усі виконують фінальну пісню — попури на сонети Шекспіра і танець. Олег — Баптиста диригує ними. Кожний співає по характерному для нього рядку.

Хто хвалиться своїм шляхетним родом,
Хто силою, достатком, хто умом,
Хто шатами - хай шиті всупір модам, —
Хто псом, хто соколом, хто скакуном.

Нехай комусь від щедрої планети —
Високі титули, гучна хвала.
Таких дарів не дістають поети, —
Мені зоря любов твою дала.

Любов — не блазень у руках часу,
Що тне серпом своїм троянди свіжі —
І щік, і уст незайману красу.
Той серп любові справжньої не ріже.

Любов — над бурі зведений маяк,
Що кораблям шле промені надії,
Це - зірка провідна, яку моряк

Благословляє в навісній стихії.

О, ЛЮБОВ!

Усі застигають в поклоні. Опускається завіса. Коли вона піднімається знову — щасливі хлопці та дівчата обіймаються, цілуються, стрибають з радощів. Побачивши, що завіса відкрита, знову кланяються. Олег представляє всіх акторів персонально.

СЛАВКО. Наш режисер — Олег Мавренко! (Усі аплодують йому.)

КАТЯ. Діано Василівно, йдіть до нас! (Усі разом кличуть її. Олег йде їй назустріч.)

АНТОН. А це наша фея-хрещена! (Усі обіймають Діану, цілують.)

ДІ.ВА.(просльозившись.) Я така щаслива!.. Я така рада за вас, любі мої!..

ЕЛЛА. А ми за вас.

ДІ.ВА. Так?.. Ну, взагалі-то... Дякую.

ЮЛЯ (вдягаючи Діані фату.) Це вам якраз підійде.

ДІ.ВА. Мені?! Навіщо?.. (Олег підходить до неї і обіймає її.)

КАТЯ. Та годі вам, ми ж усе знаємо! (Олег цілує Діану.)

ЕЛЛА. Любов вам та шана!

Славко цілується з Катею. Подивившись на них, Юля цілує Антона. Оцінивши ситуацію, Елла цілує Льоню. Загальний довгий поцілунок на тлі гарної музики.

Сонети в перекладі Дмитра Паламарчука

"Приборкання норовливої" — переклад Юрія Лісняка